

Linnaelu

**Õpilaste sõidu-
soodustused muutu-
vad osaliselt pärast
1. detsembrist**
lk 4

Linnaelu

**Eesti Post
paigaldas
Sauele
pakiautomaadi**
lk 5

Välissuhted

**Saue linnal
olid
külal-
marid**
lk 6

Noorsootöö

**Koolivaheaeg
noortekeskuses
oli
põnevust täis**
lk 8

SAUE POISID TÕID EESTILE RAHVUSTE SUPERMOTOLT 11. KOHA LK 10

SAUE SÕNA

NR 20 (381)
9. november
2012

Saue Linnavalikogu ja Saue Linnavalitsuse infoleht

Tipp-päeval külastab raamatukogu pea 300 inimest

Kuidas ma raamatukoguhoidja ametit pidasin

Noortekeskuse juhataja Kristi Kruus: „Noortekeskusest õppisid raamatukogutöötaja ametit ma ise, noorsootöötajad **Astrid Mihelson** ja **Liis Enson** ning ringgiuht **Karl Kuusiku**. Õpitav amet oli väga huvitav ja atmosfäär raamatukogus väga mõnus. Õues langes laia jõululund ja toas õppisime meie arvutitega inimesi ja raamatuid süsteemist leidma, andmeid sisestama, raamatuid riulitest leidma ning neid sinna tagasi panema. Kõige toredamad liigutused olid raamatute triipkoodide piiksutamine - nagu poes :) - ja laenutusedeli rebimine printeri küljest. Tore oli näha, et mõnedki noored leidsid läbi lumise linna tee raamatukokku.“

Päevakeskuse juhataja Liivi Lents: „Tunnike on üsna lühike aeg, sain teada, kuidas laenutamine käib. Meeldis kõige rohkem see, et sain lemmikraamatuid soovi-

tada. Nüüd ootan põnevusega tagasisidet. Tore oli kohtumine ja tutvumine Saue mari Aleksei Aleksejeviga. Hõimurahvaste tegemised on mind alati huvitanud ja sain uusi mõtteid, mida päevakeskuses koos hõimurahvastega ette võtta.

Linnapea Henn Põlluaas: „Minu tunniajaline töö raamatukogus andis ülevaate raamatukogu argipäevast, tööst, muredest ja rõõmudest. Raamatulaenutajaid ja tagastajaid ajal, kui olin leti taga, eriti palju just polnud. See-eest oli neid erinevas vanuses - alates koolijärglastest pensionärideni. Sain raamatukogupäeval toredaid muljeid, teadmisi ja täiesti uue kogemuse võrra rikkamaks. Eriti vahva ja meelde jääv oli ühe väikese koolitüdruku tõdemus, kes teatas, et linnapea laenutab raamatuid selleks, et teada, kuidas linna juhtida.

Saue Sõna

Raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus“ avasid oktoobris Saue Linna Raamatukogu ukse tavapärasest veelgi enam. Raamatukogu pakkus kohaliku elu tegelastele võimalust raamatukoguhoidja ametit pidada, tutvustas koduloolisi raamatuid, korraldas elektroonse keskkonna ja kogudega tutvumise praktilisi õppusi, jagas algklassiõpilastele teadmisi raamatulaenutusest ja organiseeris huvitava kohtumise lastekirjanik Aidi Vallikuga.

18. oktoobril olid raamatukogus laenutaja rollis kätt proovimas ja lugejatele raamatuid soovitamas päevakeskuse juhataja **Liivi Lents**, linnapea **Henn Põlluaas**, avalike suhete ja kommunikatsioonivaldkonna peaspetsialist **Sirje Piirsoo**,

huvikeskuse juhataja **Sirje Luberg** ning kultuuri-, haridus- ja spordivaldkonna peaspetsialist **Margit Ots** (pildil direktor **Marika Salu** juhendamisel raamatuid laenutamas). Nädal hiljem oli ametis Saue Noortekeskuse kollektiiv.

Infokirjaoskuse päeva praktiline õppus „Loe, kuula, kliki, avasta“ näitas lugejatele, mida kogud sisaldavad ja kuidas elektroonne keskkond muudab elu kergemaks, näiteks võimaldab raamatu laenutamise tähtsust e-teeninduses pikendada.

Raamatukogu töötajad rääkisid esimeste klasside õpilastele, mis on raamatukogu, kuidas end lugejaks vormistada, kuidas vajalikku raamatut leida ja laenutada, mida saab raamatukogus veel teha ja tutvustasid huvitavaid raamatuid.

17. oktoobril oli 3. ja 4. klassidel võimalus tutvuda kirjanik

Aidi Valliku ja tema loominguga.

20. oktoober oli traditsiooniline ettelugemispäev. Põnevaid ettelugemisi toimus kodudes ja raamatukogus. Tänavune ettelugemispäev oli järjekorras 19. See tuletas kõigile meelde, kui tore on ette lugeda, kui huvitav on jutte kuulata ja kui oluline on ettelugemine lastele.

Saue Linna Raamatukogul on aktiivseid lugejaid ligi 2000. Tänavu septembri alguseks olid inimesed raamatukogust laenutanud 25 000 erinevat teavikut (raamat, CD, DVD jm), mida ühtekokku on kogus 29 800. Tipp-päevadel, mis on tavaliselt esmaspäevad, külastab raamatukogu ligi 300 inimest. Raamatukogus on külastajatele kolm arvutikohta, printimise ja paljundamise võimalus, seal töötab neli inimest eesotsas direktor Marika Saluga.

Saue Sõna NR 20 (381)
9. november 2012

Väljaandja: Saue Linnavalitsus
Telefon: 6790175, leht@saue.ee

Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas
Trükk: AS Printall
Kojukanne: AS Ekspress Post
Järgmine number ilmub 23. novembril

Linna eelarve täitmine kolmanda kvartali lõpuks

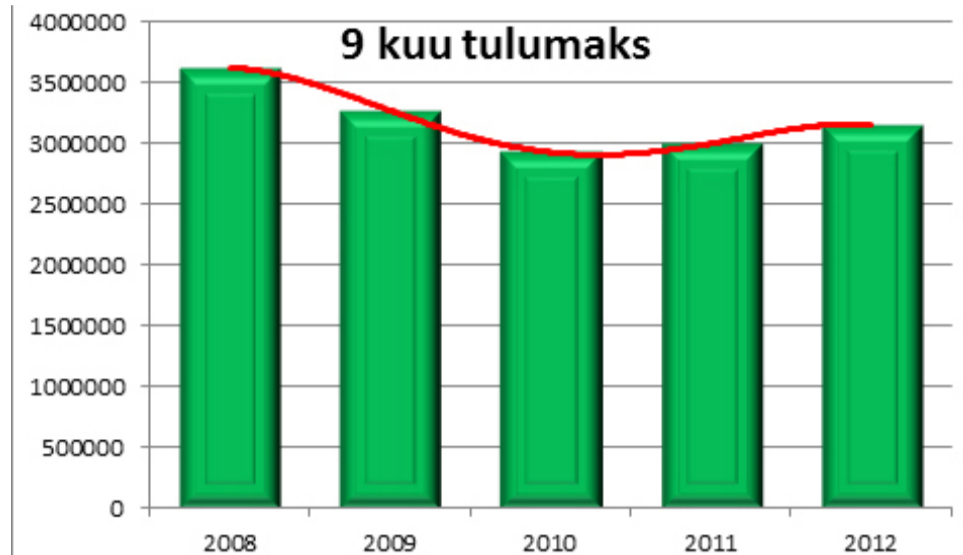
Saue linnakassasse laekus tänavuse aasta 30. septembri seisuga 6,1 miljonit eurot ja linnakassast tehti väljamakseid 6,2 miljonit eurot. Linnakassa on 30. septembri seisuga 68 000 euroga jooksvas puudujäägis.

Ingrid Niid
Pearaamatupidaja

Tekkepõhises arvestuses täideti linna põhitegevuse tulude eelarve 75 protsendi ja põhitegevuse kulude eelarve 69 protsendi ulatuses (vt tabel 1). Põhivara soetati 4 miljoni euro ulatuses ja põhivarade soetamiseks saadi sihtfinantseeringuna 2,9 miljoni eurot. Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni (ÜVK) rajamiseks on Keskkonnainvesteeringute Keskuse SA-st välja võetud laenu teine osa summas 0,3 miljonit eurot. Septembri lõpu seisuga on

üksikisiku tulumaksust tulu laekunud 3 155 000 eurot, mis moodustab 74,4 protsenti käesolevaks aastaks planeeritud tulumaksu laekumisest. Võrreldes varasemate aastate sama perioodiga on tulumaksu laekumine tänavu 5,1 protsendi võrra suurem 2011. aasta sama perioodi tulust, kuid 12 protsendi võrra madalam 2008. aasta sama perioodi tulust (vt joonis 1).

Kuude lõikes oli tulumaksu laekumine kõrgeim märtsis ja madalaim augustis (vt joonis 2).

Joonis 1.
Tulumaksu võrdlus 2008-2012

	SEISUGA 30.09.2012		
	eelarve	täitmine	Osakaal
Põhitegevuse tulud	6 101 549	4 614 970	75%
Maksutulud	4 323 914	3 227 738	75%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	709 929	509 565	72%
Saadavad toetused	1 051 089	831 962	79%
Muud tegevustulud	16 617	38 263	230%
Põhitegevuse kulud	6 097 121	4 206 688	69%
Antavad toetused	358 936	207 553	58%
Muud tegevuskulud	5 738 185	3 999 135	70%
PÕHITEGEVUSE TULEM	4 428	400 841	x
Põhivara müük	20 000	0	x
Põhivara soetus	8 152 480	4 041 112	50%
Saadav SF põhivara soetamiseks	5 383 120	2 968 029	55%
Finantskulud	111 800	23 468	21%
INVESTEERIMISTE GEVUSE TULEM	-2 861 160	-1 096 551	38%
Laenude võtmine	2 351 139	780 000	33%
Laenude tagasimaksmine	302 823	174 616	58%
FINANTSEERIMISTE GEVUS	2 048 316	605 384	30%
LIKVIIDSE TE VARADE MUUTUS	-808 416	-67 993	8%
NÕUETE JA KOHUSTUSTE MUUTUS	0	-22 333	X

Tabel 1. Saue linna koondeelarve täitmine seisuga 30.09.2012

Kuu	Summa
JAANUAR	↓ 325 852 €
VEEBRUAR	↓ 328 065 €
MÄRTS	↑ 397 917 €
APRILL	↓ 335 114 €
MAI	↑ 372 010 €
JUUNI	↑ 392 061 €
JUULI	↑ 362 999 €
AUGUST	↓ 314 587 €
SEPTEMBER	↓ 325 980 €

Joonis 2. Tulumaksu laekumine kuude lõikes 2012

Põhitegevuse kulude aasta-eelarvest on antavate toetuste eelarve täidetud 58 ja tegevuskulude eelarve 70 protsendilisel.

Antavate toetuste eelarve siseseft on sotsiaaltoetuste eelarve täidetud 65 ja eraldiste eelarve 40 protsendilisel.

Sotsiaaltoetused kantakse tekkepõhise eelarve printsiibi alusel kuludesse sõltuvalt toetuse liigist kas linnavalitsuse korralduste alusel või väljamaksete alusel. Linnavalitsuse korraldusega määratud eraldised kajastatakse esmalt nõuete-kohustuste eelarveosas ja kuludes pärast nõutavate aruannete esitamist. 30. septembri seisuga on väljamakstud eraldiste kasutamise aruannete laekumise tähtajad saabumata 22 organisatsioonil kokku 25 000 euro ulatuses, mis mõjutab eraldiste eelarveosa täitmist.

Muude tegevuskulude eelarve siseseft on personalikulude eelarve täidetud 74, majandamiskulude eelarve 64 ja muude kulude eelarve 11 protsendilisel.

Investeeringustegevuse koondeelarve on täidetud 38 protsendilisel, sh põhivara on soetatud 50 protsendi ulatuses aastaeelarvesse planeeritud. Kolmanda kvartali suurimad investeeringud olid:

- ◇ 2 000 000 eurot linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamine;
- ◇ 145 200 eurot linna teed, sh Kuuma tänava rekonstrueerimine, Tammepargi tänava asfalteerimine ja Ridva tänava tupikharu pindamine;
- ◇ 26 200 eurot gümnaasiumi ventilatsioonisüsteemide rekonstrueerimine;
- ◇ 24 900 eurot noortekeskuse juurde skate-pargi rajamine.

Eesti rahvuslikud huvid - mis need on?

Jüri Tümanok
MTÜ Liidrite Akadeemia
juhatuse liige ja IRL-i Saue
osakonna esimees

See küsimus on mind huvitanud juba pikemat aega. Tõden, et tihti viitavad poliitikud rahvuslikele huvidele. Aga mis

need on? Kas rääkija tajub rahvuslike huve samadena nagu kuulaja? Kas need on ajas püsivad või muutuvad? Leidmaks vastuseid, korraldasime koos Henn Pärna ja Aimar Altoaarega sügiskonverentsi teemal „Eestlus kui looming“. Jagan teile, head lugejad, mis konverentsil ja grupitöodes kõlama jäi.

Eesti Vabariigi suursaadik ja endine riigikogu liige **Tiit Matsulevitš** toonitas, et rahva, keele ja kultuuri säilimine ei ole rahvuslik huvi, vaid see on põhiseadusest tulenev kohustus. Rahvuslik huvi on pigem, kuidas ja mis raamistuses neid kohustusi täidetakse.

Eesti põhiseaduse projekti üks autoritest, endine riigikogu

liige **Jüri Adams** refereeris Walter Ranna raamatut „Eestlus kui looming“. Kõlama jäi, et Eesti rahvusluses on kõige tähtsam joon kultuuriline nationalism. Nationalism (rahvuslus) ei ole ideoloogia ja see ei vastandu ei kapitalismile ega sotsialismile. Kultuuriline rahvuslus eestluses on parim, mis olla saab.

Eestlase juures on oluline hinnata eestluse määra, mis saab olla 1-100%. Peame hoolitsema, et igas Eestimaal elavas inimeses oleks vähemalt 1% eestlust või veel parem 2% ja nii tõusvas joones. Loov eestlus tähendab, et ühiskonna põhijooned kujunevad siseloominguliste protsesside tulemusel.

Grupitöös tõdesime, et on olemas rahvuslikud huvid ja rahva huvid. Rahvuslikud huvid on need huvid, mida rahvus edastab väljapoole ja rahvad huvid on need, mida rahvas sisemiselt omavahel jagab. Rahvuslikud ja rahva huvid peaks olema teineteisega seoses, aga seda nad täna päris ei ole.

Grupitöös sõnastasime rahvuslikud huvid. Sügiskonverentsil osalejad leidsid, et rahvuslikud huvid on Eesti riigi säilimine ja edenemine, sõltumata sellest, mis toimub EL-i ja NATO-ga, et Eesti riik peab toimima ja edenema iseseisvalt majanduslikult, poliitiliselt ja kultuuriliselt, et säilima peab rahvuslik

väärikus ning tagatud peab olema kodaniku väärikas toimetulek.

Rahva huvidena tõi sügiskonverents välja Eesti riigi säilimise, kogukonnatunde, rahulolematuse leevendamise, usalduse, harituse, loovuse ja hoolivuse suurendamise, eduka eestimaise majanduse, rahva heaolu kasvu, turvalise elu ning vabaduse. Ja lõppeks - rahvuslikud huvid peavad toetama rahva huve.

Konverentsi kokkuvõttena tõdesime, et teema vajab hoolega diskussiooni, sõnastamist ja erinevate huvigruppidega arutelu. Tänu IRL-i Harjumaa piirkonnale ja Konrad Adenaueri fondile toetuse eest.

Ülevaade Saue Linnavalitsuse istungitest

Sirje Piirsoo

Saue Linnavalitsuse 33. istungi päevakorras 31. oktoobril oli 20 küsimust.

Saue Linnavalitsus

- ◇ Kinnitas Saue linna Segu tänav 6 kinnistu sidekaabli rajamise projekteerimistingimused.
- ◇ Väljastas kasutusloa Koonrise tänav 20.
- ◇ Väljastas kirjaliku nõusoleku vee ja kanalisatsiooni liitumispunkti rajamiseks Kadakamarja 36.
- ◇ Väljastas ehitusloa üksikelamu laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks Ale tänav 8, üksikelamu püstitamiseks Töö puiestee 6a ning üksikelamu rekonstrueerimiseks Meistri tänav 13.
- ◇ Luges ühe Saue linna jäätmevaldaja korraldatud jäätmeevoga mitteliitunuks.
- ◇ Eraldas sporditegevuse toetust noorte treeningkulude katteks perioodil 1. september kuni 31. detsember 2012: karateklubile Kimura Shukokai 920 eurot (23 Saue linna noort) ja Nõmme Spordiklubile 80 eurot (kaks Saue linna noort).
- ◇ Eraldas mittetulunduslikuks tegevuseks toetusi järgmiselt: MTÜ-le Segapidi Selts 100 eurot osalemiskulude katteks folkloorifestivalil Maltal; Eesti Meestelaulu Seltsile 100 eurot osalemiskulude katteks koorikonkursil Poolas; MTÜ-le Eesti Suzuki Ühing 550 eurot kahe Saue noore ja juhendajate osalemiskulude katteks Jaapanis
- toimuval Suzuki-meetodi aastakonverentsil; seltsingule Tammetõru 50 eurot kohtumiskulude katteks Ukraina kultuuriseltsi esindajatega; MTÜ-le SMS 640 eurot osalemiskulude katteks Rahvuste Supermoto võistlustel Portugalis; Nõmme Spordiklubile 99 eurot osalemiskulude katteks suusatreeninglaagris Soomes; karateklubile Kimura Shukokai 235 eurot osalemiskulude katteks noorte MV-l Soomes; Saue Tenniseklubile 250 eurot noorte treeninggrupile treeningvarustuse ostmiseks; MTÜ-le Sagittarius 128 eurot aastaaruande koostamiskulude katteks; Katleri Taekwondoklubile 1560 eurot Saue noorte treeninggrupile treeningvarustuse ostmiseks.
- ◇ Kompenseeris põhikooliõpilase koolilõuna hinnavahe kahele õpilasele.
- ◇ Kehtestas Saue Huvikeskuses 12. novembril toimuva portselanmaali töötoa osalustasuks 4 eurot kord.
- ◇ Lubas abilinnapea Jüri Tümanoka põhipuhkusele 26. novembrist kuni 2. detsembrini ning 27. detsembrini 2012.
- ◇ Andis avaliku ürituse loa jõululaadale, mis toimub 8. detsembril kell 9-15 koolimaja esisel platsil ja Saue Gümnaasiumi ruumides.
- ◇ Kinnitas bussisõidu asenduskiipteede ja elektriraudtee asendussõidukaardi hinnaks

- viis eurot ning kinnitas sõidusoodustuste taotluse vormi.
- ◇ Moodustas linnavalitsuse laste ja noorsootöö komisjoni ja kinnitas selle koosseisu. Komisjoni juhhib esimees, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna juht **Heli Joon** ning aseesimees on lastekaitse ja noorsootöö spetsialist **Anneli Ritsing**. Komisjoni kuuluvad liikmetena abilinnapea **Jüri Tümanok**, kultuuri-, hariduse- ja spordivaldkonna peaspetsialist **Margit Ots**, Saue laste- ja noorsoo- ja tervishoiuvaldkonna direktor **Anne Teetamm** ning õppealajuhatajad **Lya-Renate Uuvits ja Andra Salutee**, Saue Huvikeskuse juhataja **Sirje Luberg**, Saue Gümnaasiumi psühholoog **Mari Heina**, huvijuht **Grete Põldma**, õppealajuhataja **Eve Tamm** ja tervishoiutöötaja **Riina Uibo**, Saue Noortekeskuse juhataja **Kristi Kruus** ja noorteuht **Monika Liiv**, PPA Põhja Prefektuuri Lääne-Harju politseijaoskonna noorsoo teenistuse vanem **Leena Pukk**, noorsoopolitseinik **Signe Nõmm** ja piirkonnapolitseinik **Kristiina Oissar**.
- ◇ Määras hooldaja ühele puudega inimesele.
- ◇ Otsustas maksta sünnitoetust ühele perele summas 130 eurot.
- ◇ Arutas Saue Linnavalitsuse määruse eelnõud „Projektides osalemise kord“ ja suunas selle kolmandale lugemisele. Kõik linnavalitsuse korraldused ja määrused on avalikustatud linna kodulehel www.sau.ee ja linna kantseleis.

Hääleta, mis on Saue linna aasta tegu 2012

Konkursile „Saue linna aasta tegu 2012“ esitasid linnaelanikud viis ettepanekut. Nüüd on kõigil sauelastel linna kodulehe küsitlusvormi (www.sau.ee) või Saue Sõnast väljalõigatud hääletusedeli vahendusel võimalik 9. novembrist kuni 1. detsembrini hääletada, milline neist viiest ettevõtmisest väär

tänavuse aasta teo tiitlit.

Hääletus on nimeline. Hääle saab anda vaid ühele kandidaadile ja poolikult täidetud ankeet või sedel arvesse ei lähe.

Kodulehelt täidetud ja saadetud küsitlusvormid laekuvad automaatselt linnavalitsusse. Lehest väljalõigatud hääletusedel tuleb tuua Saue

Linnavalitsuse infolauda aadressil Tule tänav 7. Töövälisel ajal saab selle panna Saue Linnavalitsuse postkasti samal aadressil.

Võitjaid tunnustavad volikogu esimees Valdis Toomast ja linnaapea Henn Põlluaas aastalõpu vastuvõtul 14. detsembril Saue Kontserdisaalis.

Volikogu kehtestas maamaksumäära Saue linnas

Sirje Piirsoo

Saue Linnavolikogu 39. istungi päevakorras 25. oktoobril oli 15 punkti. Olulisemad neist olid maamaksumäära kehtestamine, Saue linna teise lisaelarve ja eelarvestrateegia aastateks 2013-2016 vastuvõtmine ning linna arengukava ja linnaelanike sõidusoodustuste kehtestamine.

Maamaksumäär Saue linnas alates 1. jaanuarist 2013

Volikogu kehtestas Saue linna haldusterritooriumil ühtse maksumäära 2,5 % maa maksustamishinnast aastas, välja arvatud põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleval harital maal ja looduslikul rohumaal (maatulundusmaa), mille maamaksumääraks on 2,0 % maa maksustamishinnast aastas. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2013. Määruse poolt hääletas kaheksa, vastu oli viis ja erapooletuks jäi üks volikogu liige. **Kes ja kuidas alates 2013. aastast maamaksuvabastust saab, loe lk 4.**

Saue Linnavolikogu

- ◇ Kehtestas Saue linna Kungla tn 2 ja Jälgimäe tee T1 kinnistute detailplaneeringu.
- ◇ Otsustas seada isikliku kasutusõiguse Elektrilevi OÜ kasuks Saue linna omandis olevale Pärnasalu tänav T2 kinnistule 0,4 kV õhuliini masti, 0,4 kV maakaabelliini ja liitumiskilbi ehitamiseks ja majandamiseks ning volitas linnaapea Saue linna nimel sõlmima isikliku kasutusõiguse seadmise notariaalselt tõestatud kokkuleppe.
- ◇ Kehtestas Saue linna 2012-2022. aasta arengukava.
- ◇ Võttis ühehäälselt vastu Saue linna 2012 aasta II lisaelarve, Saue linna eelarvestrateegia aastateks 2013-2016, koerte ja kasside pidamise eeskirja Saue linnas ning linna esindamise korra.
- ◇ Kehtestas bussi- ja rongi-

sõidu soodustused Saue linna elanikele. Määrus jõustub 1. detsembril 2012, selle poolt hääletas kaheksa, vastu oli neli ja erapooletuks jäi kaks volikogu liiget. Võrreldes uut määrust täna kehtiva õigusaktiga, on sõidusoodustuste taotlejatel alates 1. detsembrist nõutav registreeritud elukoht Saue linnas vähemalt kolm kuud enne sõidusoodustuse taotlemist. Õpilastel on nõutav mõlema vanema (või üksikvanema) ja õpilase enda registreeritud elukoht Saue linnas vähemalt kolm kuud enne sõidusoodustuse taotlemist. Väljaspool Saue linna õppivatel üldhariduskooli ja kutseõppeasutuse õpilastel tuleb valida, kas nad kasutavad tasuta bussi või elektrirongi. **Mida määrus muudab õpilastele juba väljastatud tasuta sõidukaartide osas, loe lk 4.**

- ◇ Suunas teisele lugemisele Saue linna 2013. aasta eelarve ja volikogu 20. septembri 2012. aasta määruse nr 50 „Sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksamise kord“ muutmise ning kolmandale lugemisele määruste eelnõud „Koolieelses lasteasutuses vanemate poolt kaetava osa määr ja tasumine“ ja „Koolieelse eralasteasutuse ja lapsehoiuteenuse toetamise kord“.
- ◇ Kinnitas volikogu sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni liikmeks volikogu liikme **Rafael Amose**.

Volikogu esimees **Valdis Toomast** ja linnaapea **Henn Põlluaas** tutvustasid volikogule regionaalministri algatatud omavalitsusreformi arutelu materjale. Lõpetuseks andis linnaapea volikogule ülevaate kooli juurdeehituse projektist.

Kõik volikogu määrused ja otsused on avalikustatud Saue linna kodulehel www.sau.ee ja linnakantseleis.

HÄÄLETUSSEDEL

Konkursi „Saue linna aasta tegu 2012“ kandidaadid

- Skate-park noortekeskuse juures
- Linna uus kergliiklustee, mis ühendab Saue Laagriga
- Saue Noortekeskuse projekt „Tugev pere, tugev kogukond“
- Linnalehe Saue Sõna uus kujundus ja kvaliteet
- Gümnaasiumi otsus avada viis esimest klassi, mis tagab lastele normaalse õpikeskkonna

Ankeedi täitja ees- ja perekonnanimi

Õpilaste sõidusoodustused muutuvad osaliselt pärast 1. detsembrist 2012

Heli Joon
Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna juht

Saue Linnavalikogu 25. oktoobri 2012 määrus nr 56 „Sõidusoodustuste kehtestamine“ muudab Saue linna elanike sõidusoodustuste taotlemist. Määrus rakendub 1. detsembril 2012 ja on oluline teada, kuidas jäävad kehtima varem väljastatud õpilaste tasuta sõidu kaardid.

Mõlemad vanemad peavad olema Saue linna elanikud
Kõikidel õpilastel, kellele on väljastatud enne 1. detsembrist bussisõidu juunior-kiipkaart ning kelle mõlemad vanemad elavad Eesti Rahvastikuregistri andmetel Saue linnas ja üksikvanemaga õpilastel, jääb sõidusoodustus kehtima. Õpilastel, kellele on määratud eel-

nevalt erandkorras koolilõuna hinnavahe kompenseerimine, jääb ka sõidusoodustus kehtima erandkorras.

Õpilased, kelle üks vanematest ei ole Eesti Rahvastikuregistri andmetel Saue linna elanik, kaotavad sõiduõiguse bussiliinidel 190 ja 191 alates 1. detsembrist 2012.

Sõidusoodustust saab taotleda ka erandkorras
Juhul, kui õpilase vanemad ei kasvata last ühiselt ja on lahku läinud, võib linnavalitsus erandkorras lapsevanema põhjendatud avalduse alusel otsustada sõiduõiguse kehtivuse jätkumise. Vabas vormis kirjalik avaldus koos põhjendusega tuleb lapsevanemal esitada

linnavalitsusele hiljemalt 22. novembriks 2012 või e-posti aadressil saue@saue.ee.

Tuleb valida busi- või rongisõidu vahel

Õpilased, kellele on väljastatud enne 1. detsembrist nii busi- kui elektrirongi sõidukaart, peavad hiljemalt 28. novembriks linnavalitsust teavitama (telefonil 6790 174 või e-posti aadressil heli.joon@saue.ee), millise transpordiliigiga alates 1. detsembrist kooli ja koolist koju sõidetakse.

Kui õpilane või tema esindaja ei ole teavitanud 28. novembriks transpordiliigi eelistust, kaotab väljastatud bussisõidu juunior-kiipkaart alates 1. detsembrist kehti-

vuse. Tasuta sõiduõigus jääb kehtima vaid elektrirongis. Alates 1. jaanuarist 2013 tuleb neil õpilastel esitada linnavalitsusele uus taotlus, kus nad saavad valida rongi- või busisõidu vahel.

Kõikide teiste sõidusoodustused jäävad kehtima

Kõik Saue linna poolt enne 1. detsembrist väljastatud sõidusoodustused pensionäridele, üliõpilastele, paljulapselistele vanematele, töövõimetuspensionäridele ja represseeritutele jäävad sõitjatele kehtima ka pärast 1. detsembrist.

Alates 1. detsembrist saab sõidusoodustusi taotleda uue määruse alusel. Info telefonil 6790 174, heli.joon@saue.ee.

Ootame 65-aastate ja vanemate Saue linna elanike sünnipäevatoetuse taotlusi

Heli Joon
Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna juht

Alates käesoleva aasta 1. oktoobrist maksab Saue Linnavalitsus 65-aastastele ja vanematele Saue linna elanikele sünnipäevatoetust. Toetuse suurus on 20 eurot. Toetus makstakse välja taotleja pangarvele hiljemalt sünnipäevakuu viimaseks päevaks.

Taotleja registreeritud elukoht Saue linnas peab olema toetuse taotlemise kuupäevale eelneva aasta 1. jaanuar. Sünnipäevatoetuse avaldusi

võetakse vastu linnavalitsuse infoletis. Avalduste blanketid on saadaval infoletis ja Saue Päevakeskuses.

Avaldus tuleb esitada hiljemalt oma sünnipäevakuul. Hilinenud avalduste alusel tagasiulatavalt toetusi välja ei maksta, sama avaldus jääb järgmisel aastal sünnipäevatoetuse väljamaksmise aluseks.

Oktoobris maksti linnavalitsuse poolt sünnipäevatoetust 65 Saue linna pensionäriile kogusummas 1300 eurot.

Info telefonidel
6790 174, 6790 176.

Fotokonkurss „Linnas on ilu ja linnas on elu“

Saue Linnavalitsus kuulutas välja fotokonkursside sarja „Linnas on ilu ja linnas on elu“, et püüda pildile see saladuslik ja imeline, lõbus ja lustlik või väärikas ja väljapeetud miski, mis on täis elu ja mis annab põhjuse Saue linna kohta rõõmsalt hüüda või hardunult õhata „Kui ilus!“.

Et konkursile laekuks enam fotosid, muutis korraldaja sarjade fotode laekumise tähtaegu, kehtestades nii suve, sügise, talve kui kevade piltide esitamise tähtajaks 1. mai 2013.

Fotokonkursi sari

- ◇ „Linnas on ilu ja linnas on elu – suvi“
- ◇ „Linnas on ilu ja linnas on elu – sügis“
- ◇ „Linnas on ilu ja linnas on elu – talv“
- ◇ „Linnas on ilu ja linnas on elu – kevad“

Konkursi tingimused leiate linna kodulehelt www.saue.ee uudiste alt. Lisainfo telefonil 6790175, Sirje Piirsoo.

◇ Kaldtee ja laiem uks võimaldab liikumispuudega inimestel postiasutust külastada ja teenusest osa saada. Foto: Tõnu Urva

Kaldtee võimaldab liikumispuudega inimesel postiasutust külastada

Tõnu Urva,
Saue Linnavaralduse juhataja

Saue linnas on järjepidevalt parandatud suhtumist liikumispuudega inimestesse, toetatud nende integreerumist ühiskondlikku ellu ja tagatud juurdepääsuviimadused arstipunkti, apteeki, päeva- ja noortekeskusesse, ujulasse, koolimajja, lasteaeda ja mujale. Paraku aga puudus kaldtee, mis võimaldanuks postiasutust külastada.

Saue Linnavaralduse eestvedamisel alustatigi ehitusega oktoobri alguses, tänaseks on see lõppenud. Tööde käigus ehitati välja kaldtee ja paigaldati uus laiem välisuks. See tagab suurema liikumisvabaduse, võimaldab liikumispuudega inimestel postiasutust külastada ja teenusest osa saada. Lisaks liikumispuudega inimestele saavad kaldteed kasutada emad-isad väikelaste ja lapsevankriga.

Lume- ja libedusetõrje Saue linnas

Lume- ja libedusetõrjet teostab OÜ Saumer. Kui tekib probleeme teede ja tänavate lume- ja libedusetõrjega, palume helistada Saumer OÜ kontakttelefonil 5059509 või edastada info e-postil: saumer@hotmail.ee.

Harju Infra OÜ veeteenuse hinnad

www.sauegaas.ee

Konkurentsiameti 23. oktoobri 2012 otsuse nr 9.1-3/12-026 järgi on Harju Infra OÜ veeteenuse hinnad Saue linnas Kadaka tegevuspiirkonnas alljärgnevad:

- ◇ tasu võetud vee eest 1,47 eurot/m³
  - ◇ tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 1,40 eurot/m³
- Hindadele lisandub käibemaks 20%.

Maamaksust vabastamiseks ei pea koduomanik avaldust esitama

Leo Sepp
Maakorralduse peaspetsialist

Järgmise aasta 1. jaanuarist hakkab kehtima „Koduomanike maamaksust vabastav maamaksu seadus“.

Saue linna elanike jaoks tähendab see seda, et hoone juurde kuuluva elumumaa juurde kehtib 1500 m² ulatuses maksuvabastus.

Maksuvabastuse eeldus on asjaolu, et sellel maal asuvas hoones on maksuvabastuse taotleja elukoht rahvastikuregistri 1. jaanuari 2013 seisuga.

Avaldusi maksuvabastuse taotlemiseks esitada ei tule. Kontrollitakse 1. jaanuari 2013 seisuga rahvastikuregistri sissekirjutused üle ja määratakse seaduses ettenähtud maksuvabastused.

Lisainfo telefonil 6790190, e-posti aadress leo.sepp@saue.ee

Rahandusministeeriumi koduleheküljel aadressil <http://www.fin.ee/maamaksusoodustus> on üleval korduma kipuvad küsimused ja vastused kodualuse maa maamaksusoodustuse rakendamise kohta.

Saue vaatab tulevikku ja loob linna keskuse visiooni uudsel moel

Kristiina Kotter
Saue Linnavolikogu
arengukomisjoni esimees

Ühe areneva väikelinna konkurentsivõimelisuse määravad piirkondlikud prioriteedid ja visioonipõhine arendustegevus. Hetkel riigis palju kõneldavast regionaalpoliitikat tulenevalt lähtume Saue linna tulevikku planeerides eelkõige linlaste vajadustest ning kohandame olemasolevaid arvamusi ja tulevikuvisionioone arvesse võttes edasisamme. Täna puuduva linna keskuse visiooni koostamiseks oleme kaasanud oma ala parimad eksperdid ja innovaatilised inimesed. Oktoobris Saue Linnavalitsuse läbiviidud teenuse „Tautauuringute läbiviimine Saue linna keskuse detailplaneeringu koostamise visiooni loomiseks“ osutamise hanke võitis MTÜ Linnalabor.

Noore omavalitsuse, väi-

kelinnana võib Sauet kirjeldada kui iseseisvalt arenenud turvalist peatuspaika mõneti ka solvavana tunduva sõnaga „magala“. Jah, olgem ausad, meie tänase linnaruumi määrab paljuski pealinna lähedusest tingitud pendelränne. Päevasel ajal kohtab Sauel enamasti vaid koolilapsi, vankrit lükkavaid noori emasid ja eakaid. Tööealine sauelane on „linnas“ tööl ja saabub koju tagasi õhtul.

Ei ole õiglane anda hinnangut, kas taoline käsitlus on kohane, kuid linnale on lisaks „magamistoale“ vaja ka „elutuba“, kus ühiselt aega veeta ja külalisi võõrustada. Ei hakka siinkohal pikemalt peatuma linnaruumi ja planeerimise hetkeolukorral ega probleemidel Saue linnas, vaid pigem keskendun keskuse ala visiooni loomisele ja tutvustan valitud tegevuskava tagamaid.

Elanike kaasamine planeerimisprotsessi on siiani tuginenud seadusest tulenevatele avalikustamistele ja arutelude tulemuste kohandamisele planeeringutesse. Saue keskuse ala detailplaneeringu visiooni loomist oleme alustanud aga uuenduslikul moel. Tegu on projektiga 10-15 aasta perspektiivis, mille eesmärk on luua Saue linna kaasaegne ja mitmekesine ning erinevaid funktsioone ja teenuseid pakkuv keskkond, mis rikastab linnaruumi ja tõstab siinelamise kvaliteeti.

Kuivõrd idee arendada Saue

linna keskust puudutab kõiki Saue elavaid ja tegutsevad osapooli, on Saue linn otsustanud kasutada lääneühiskonnale omast planeerimistava ja arendada keskust läbi osaleva planeerimise. Eesmärgi saavutamiseks on linn läbi hanke sõlminud lepingu linnauuringute ja -aktivismiga tegeleva MTÜ-ga Linnalabor.

Siinkohal peab märkima, et tegemist on uudse praktikaga, millele analoogset Eestis varem rakendatud ei ole. 2012. aasta lõpuni teostab MTÜ Linnalabor taustauuringud, intervjuueerib sealjuures sauelasi ja Saue tegutsevate erinevate huvirühmade esindajaid. Analüüsi tulemusena töötab Linnalabor aasta lõpuks välja Saue linna konteksti arvestava kaasamiskava ja -meetodid, mida kasutada osalusplaneerimise läbiviimiseks.

Kui kõik laabub kavandatu kohaselt, toimub 2013. aasta vältel Saue linna keskuse ala visiooni loomine, mis on avatud ja interaktiivne ning mille käigus on kõigil võimalik kaasa mõelda ja kaasa rääkida ning visiooni loomise kulgu jälgida.

Lisaks eesmärgile luua koos Saue linna keskuse ala visioon ning mõtestada, mida tähendab eluruum väljaspool koduseinu ja kuidas seda paremaks luua, soosib algatatud ettevõtmine Saue elanike aktiivsemust ja osalusdemokraatia arengut Eesti ühiskonnas.

nas alles faasis, kui äriplaan ning ideed on ammu välja töötatud ja paigas. Kohalikel elanikel on võimalik lahendusega nõustuda, teha kosmeetilisi ettepanekuid või protestida, jäädes sealjuures enamasti nõrgemaks osapoleks.

Saue keskuse ala kavandamise projekt soovib luua uut praktikat, kaasates kohalike nägemust ja ideid oluliselt varem ning töötada koos välja paremaid ja kohalikku konteksti arvestavaid lahendusi, mis vastaksid Saue linna arengusuundadele ning linlaste ja kohaliku ettevõtluskeskkonna vajadustele.

Täna ei ole veel konkreetseid ideid, mis Saue keskuse ala arendab või milline saaks olema uus ruumiline detailplaneering – need on küsimused, mis vajavad põhjalikku läbimõtlust ja sauelaste panust.

Linnalabor on 2006. aastal asutatud linnauuringute ja -aktivismi kompetentsuskeskus. Omades kogemusi linnaplaneerimises, kodanikualgatuste edendamises ja linnauuringute populariseerimises, püüdleme hea linna lahtimõtestamise ja saavutamise poole.

Osalev planeerimine, mis see on?

Kadri Koppel
MTÜ Linnalabor,
www.linnalabor.ee

Osalev planeerimine on kaas- aegne lähenemine areneva elukeskkonna kavandamisele, kus konkreetse paiga tuleviku visioniseerimine ei toimu vaid eksperdist arhitekti kontorilaua taga. Protsessi on kaasatud kohalikud elanikud ja teised huvitatud osapooled, näiteks kohalikud ettevõtjad, maaomanikud, KOV-i esindajad jne.

Harjumuspäraselt toimub avalikkuse kaasamine Eestis vastavalt planeerimisprotsesside detailplaneeringute menetluses pigem formaalsel kujul, kus tutvustatakse planeeringut, mis kavandab muutusi linnakeskkon-

linnalabor

Eesti Post paigaldas Saue Kaubakeskuse juurde välitingimustes mõeldud ja ööpäevaringselt kasutatava pakiautomaadi Post 24. Foto: Sirje Piirsoo

Eesti Post paigaldas Sauele pakiautomaadi

Inge Suder
Eesti Posti avalike suhete juht

Logistika- ja postiettevõtte Eesti Post paigaldas ainulaadse välitingimustes mõeldud ja ööpäevaringselt kasutatava pakiautomaadi Post 24 Saue Kaubakeskuse juurde.

„Eesti Post tuli pakiautomaatidega turule 2011. aasta augustis, automaate on kasutanud juba üle 100 000 inimese. Meile tuli ettepanekuid ka Sauele, et siia linna oleks pakiautomaati vaja,“ rääkis logistika divisjoni juht Ansi Arumeel. „Lähtudes klientide soovidest, otsustasime paigaldada pakiautomaadi kõige käidavamasse kohta ning nüüd on sealt pakke võimalik ööpäevaringselt saata ja vastu võtta.“

Mugavaks teeb paki kätte saamise see, et saadetisele saab järgi minna endale sobival ajal - pakiautomaati saab välitingimustes kasutada 24 tundi ööpäevas. Pakiautomaadid on turvalised ja varustatud valveseadmetega ning paki vastuvõtmiseks kulub kõigest 15 sekundit. Paki teekond on veebist jälgitav.

„Saue Kaubakeskuse pakiautomaati täidetakse ja tühjendatakse tööpäeviti kaks korda päevas. Tühjendusaegasid saab vaadata Post24 kodulehelt www.post24.ee,“ lisas Arumeel.

Saadetised, mis jõuavad pakiautomaati, on enamasti tellitud interneti vahendusel e-poodidest ja suurematest kataloogikaubamajadest. Enim ostetakse läbi veebi riideid. Raamatud, riided ja kosmeetika on kaubad,

mida e-poodide vahendusel eelistatakse soetada. Suvel telliti rohkem rannariideid ja kergeid jalatseid, hetkel on automaate enim läbiv kaup sügis-talveriiidid. Võrreldes Euroopaga, on tehnikakaupade tellimine Eestis väiksem, kuid tellimuste arv näitab tõusutrendi.

Koos Post24 pakiautomaatidega on Eesti Postil ligi 400 pakki saatmis- ja väljastuspunkti üle riigi. Lisaks Eestile laieneb Post24 võrgustik ka Baltikumis. Tänavu avati Leedus 35 Post 24 pakiautomaati, oktoobri lõpus on Lätis avatud 29 automaati. Üle Baltikumi on töös 114 pakiautomaati ning aasta lõpus saab pakke saata ja vastu võtta nii riigisiselt kui Balti riikide vahel.

Post24 vahendusel paki saatmine on kõige soodsam viis riigisisest pakki edastamiseks.

Alati avatud Post 24 pakiautomaadi teenus pälvis tänavu World Mail Award kõrgeima auhinna jaevõrgu kategoorias. Tegemist on postimaailma mainekaima auhinnaga nn Oscariga.

Visiitkaardid 100tk

5.- € +km,

valmiskujundusest (pdf-fail)

www.soha.ee

Soha OÜ, Saku, Niidu 9
info@soha.ee tel 5559 0727

SohaTrükk

Sauelased Quincy-sous-Sénart' il külas

Sirje Piirsoo

Saue linna 9-liikmeline delegatsioon oli 26.-29. oktoobril külas Quincy-sous-Sénart' il, Saue sõpruslinnal Prantsusmaal. Prantslased kutsusid sauelased külla, et üheskoos tähistada 25. aastapäeva, mil nad sõlmisid sõpruslepingu Itaalia väikelinna Montemarcianoga, ja arutada edasisi koostööplaane.

Hoolimata ekstreemsetes tingimustes alanud lennureisist - esimene lumi näis olnud tulnud ootamatult nii Tallinna kui Riia lennujaamale, mistõttu kulus Tallinnast Pariisi jõudmisele enam kui ööpäev - oli visiit sisutihe ja asjalik. Kõik meie delegatsiooni kuld Prantsusmaal katsid vastuvõtjad.

Plaanis on mitme riigi ühis-

Saue linna visiiti jääb Quincy-sous-Sénart' i meenutama seinamaal, mille fragment liitlikandiga saanitekid, mille originaal asub Rocca al Mare vabaõhmuuseumis, ja mõlema linna vapid. Teki tikkis Mari Koppel Venesella talust Aimla külast Suure-Jaani kihelkonnast 20. sajandi alguses. Vasakult: Pariisi Eesti suursaatkonna asejuht Martin Roger, Saue linnapea Henn Põlluaas, Serena Sartini, Montemarciano linnapea Liana Serrani ja Quincy-sous-Sénart' i linnapea Daniel Besse. Fotod: Sirje Piirsoo

lus. Täna on Quincy-sous-Sénart' i 8000 elanikust 20% prantslased ja 80% immigrandid. Paneb mõtlema, kuidas ja kas on võimalik neid integreerida või kes peab integreeruma.

Nii Daniel Besse kui Montemarciano linnapea Liana Serrani leidsid, et neil on pigem Eestilt õppida - et sotsiaaltoetuste süsteem peab tagama inimväärse elu, kuid ei tohi olla selline, et inimesel on kasulik töötada.

Quincy-sous-Sénart on 8000 elanikuga väikelinn Pariisi külje all. Saue linn allkirjastas Quincy-sous-Sénart' iiga sõpruslepingu 2006. aasta detsembris. Sõpradega Prantsusmaalt kohtume taas tuleva aasta augustis Saue linna 20. sünnipäeval.

Selline hakkab tulevikus välja nägema Quincy-sous-Sénart' i keskus.

projekt NET4UP, mille rahastamine Euroopa Liidu poolt selgub tänava detsembris ja kus osaleks ka Saue linn. Lühidalt on tegu noorte majandusliku vahetuse programmiga, kuid pikemalt juba siis, kui projekti tulevik on selge ja selles osalemine kindel.

Vestluses Quincy-sous-Sénart' i linnapea **Daniel Besse**ga selgus, et linn on välja arendamas keskust, nagu on plaanis ka Saue (loe lk 4).

Murelikuks teeb sealsed linna esindajad elanike koos-

Quincy-sous-Sénart' i linnavalitsuse teenindussaal. Linnavalitsuses töötab 70 inimest ja linnapeal on kuus asetäitjat.

Marid Saue linnal külas

Saue Sõna

Linnavalitsuses olid 23. oktoobril visiidil viis külalist üpris kaugelt maalt - marid Marimaalt Morko rajoonist. Maride delegatsioon, kus oli nii pedagooge kui kultuuritegelasi, oli Eestis Saue Gümnaasiumi kutsel.

Saue linnapea Henn Põlluaas tutvustas maridele Saue linna, selle ajalugu, linnavalitsuse ja volikogu struktuuri ning linna eelarvet. Saue Gümnaasiumi direktor **Jaan Palumets** rääkis Saue haridusest.

Külalised tõdesid, et kuigi hariduselus on meil sarnased mured - lapsed jääb nii Eestis kui ka Marimaal vähemaks ja hariduselu ähvardab ümberkorraldamine -, on ka rõõmud ühised. Rõõmu teeb, kui õpilased valitud erialadel edu saavutavad, ja alati ei ole oluline, kui palju sul on tehnilisi vidinaid. Tähtis on, et sul on hea

õpetaja, kes tunneb oma ainet ja oskab õpetada.

Marimaa piirkonnas, kust külalised pärit olid, tegutseb neli kooli, millest üks on lütseum ehk meditsiinikallakuga kool, kus on väga intensiivne matemaatika ja füüsika õpe. Nii, nagu meie koolideski, on Marimaa koolides kasutusel kaasaegsed tehnoloogilised õpetamishendid - puutetundlikud tahvlid ja muu tehnika. Tegutseb ka tugev muusikakool ja palju tähelepanu pööratakse õpilaste sportimisvõimaluste arendamisele. Lisaks sellele tegutseb Venemaa presidendi Vladimir Putini kool, mis on ehitatud andekatele õpilastele ja kus hetkel õpib 250 last.

Külalistega oli kaasas ning aitas mari keelest eesti keelde ja vastupidi tõlkida meile juba tuttav mari **Aleksei Aleksejev**, kes on Eestis õppinud kinorežissööriks ja on Rein Marani õpilane. Ta on teinud seitse

Meie oma marile, Saue Gümnaasiumi meediaõpetajale Aleksei Aleksejevile jäi maride külaskäiku meenutama sünnipäevakink - rahvuslik särk. Foto: Sirje Piirsoo

dokumentaalfilmi meie hõimurahva, maride elust. Hetkel töötab Aleksei aga Saue Gümnaasiumis meediaõpetajana.

Kui muidu on Marimaal maride ja muust rahvusest elanike suhe 50:50, siis Morko rajoonis on marisid 80, vene-lasi kümme ja muust rahvusest elanikke samuti 10 protsenti. Rajoonis elab 32 000 inimest,

neist 13 000 keskuses. Morko rajooni pindala on 2272 km², sellest ligi 70 protsenti on kaetud metsaga.

Külalised rõhutasid, et nad on Sauele tänu kahele suurepärasele inimesele, Jaan Palumetsale ja Aleksei Aleksejevile, ning avaldasid lootust, et sõprusest sugulasrahvaste vahel sünnib midagi suurt ning et meil on

üksteiselt kindlasti palju õppida.

Lisaks Sauele käisid marid Tartu Ülikoolis ja Ariste keskkuses ning Otepää Gümnaasiumis. Päeva Helsingis, mille korraldas Aleksei, mahtus Tuglas-seura külastus ja palju muud. Kindlasti pakkus kaugetele külalistele sisemaalt põnevust ja elevust esimene merereis isegi.

Qigong täitis noortekeskuse saali füüsilise vormi ja meeleolu parandajatega

Saue Sõna

Saue Päevakeskus usk, et neid inimesi, kes tahavad parandada oma füüsilist vormi ja meeleolu, leidub Saue palju, et päevakeskuse ruumidesse kõik Hiina tervise qigongi huvilised ei mahu, osutus tõeks. 25. oktoobril täitis sadakond sauelast noortekeskuse saali, et Mart Parmase treeningust osa saada.

Qigong tekkis juba muist- ses Hiinas. Tänapäeva Hiinas on qigong laialt levinud ja tervisevõimlemisega tegeletakse massiliselt. Hiina arstid kasutavad qigongi haiguste

25. oktoobril täitis sadakond erinevas vanuses sauelast noortekeskuse saali, et Mart Parmase Hiina tervise qigongi treeningust osa saada. Foto: Sirje Piirsoo

ravimiseks ja tervise säilitamiseks.

Kirjanduse põhjal parandab qigong füüsilist ja vaimset vormi. Füüsiliste näitajate puhul võib paraneda reaktsiooni kiirus, suurenda painduvus, paraneda koordinatsioon, korrastada südame töö, vererõhk ja luutihedus. Vaimses plaanis aitab qigong leevendada ärevust ja tõsta tuju.

Eakate inimeste puhul võib qigong edasi lükata vananemise ilminguid, reguleerida emotsioone, toitumist ja mälu. Hiina tervise qigongi

treeningud toimuvad 2012. aastal kord kuus neljapäeviti algusega kell 10 noortekeskuses ja kestavad korraka mitu tundi. Mart Parmas õpetab selgeks lihtsamad võtted, mis on kõigile jõukohased. Kahe treeningu vahepealsetel päevadel võib ja peakski harjutustega omaette kodus tegelema.

Järgmine treening toimub 15. novembril kell 10 Saue Noortekeskuse saalis. Vaimset ja füüsilist vormi parandama on oodatud kõik vanused! Lisateavet saab Saue Päevakeskusest.

Omanikuta kiirgusallikaid saab tasuta ära anda

Pille Rõivas
Keskkonnaministeeriumi avalike suhete nõunik

Keskkonnaministeerium koostöös Päästeameti ja AS-iga A.L.A.R.A. korraldab kampaania, mille käigus saavad eraisikud ja ettevõtted tasuta ära anda omanikuta kiirgusallikad. Kampaania kestab kuni 17. detsembrini. Kiirgusallikas on seade või radioaktiivne aine, mis on ohtlik inimese tervisele ja keskkonnale. Kiirgusallikat ise jäätmete ladus-

tamispaika transportida ei tohi. Radioaktiivse esemest andke teada AS-ile A.L.A.R.A telefonidel 6741366 või 5174284.

Eestis leidub kiirgusallikaid sisaldavaid seadmeid peamiselt tööstuses, meditsiinis ja teaduses, aga ka mõned tavakasutuses olevad esemed on radioaktiivsed. Näiteks mitukümmend aastat vanad suitsuandurid või vanaaegsed helendavate numbrilaudadega kellad ja kompassid ning muud helendavate sihverplaatidega mõõteriistad.

Mis on ja kus asub Saue Kontserdisaal?

Saue Sõna

Uutes ja kauemgi Saue elanutes või siintöötavates mitteaualastes on tekitanud küsimusi kontserdi, teatrietenduse või muu ürituse toimumise koht - Saue Kontserdisaal. Mis see on ja kus see asub?

Saue Linnavalitsus nimetas Saue Gümnaasiumi auala Saue Kontserdisaali 7. septembril

2011. Ettepaneku auala ümbernimetamiseks tegid Saue gümnaasium, huvikeskus, muusikakool, linna raamatukogu ja tollane koolihaldusasutus.

Põhjuseks peitus selles, et näiteks mõned teatrid ei olnud nõus tulema etendusi andma gümnaasiumi aulasse.

Seega - Saue Kontserdisaal asub koolimajas aadressil Nurmestalu tänav 9.

Pensionär kutsub ...

Matti Nappus
Volikogu sotsiaal- ja tervishoiu komisjoni esimees

Aastakümned tagasi jooksime mööda pidusid, vaatamata halvale ilmale või mitmeid kilomeetreid jalgsi vihtudes. Tahtsime omaealistega lõbutseda, tantsida - ja mis seal salata - ikka endale ilusamat ja targa- mat kaaslast leida. Nüüd oleme

rahulikumad, vaatame meeleldi televiisorit või toimetame majapidamise juures, kindlasti ei unusta lapsi ja lapselapsi.

Ütlen selle kohta nii: „Inimene tunneb ennast alati hästi, vaatamata vanusele, kui tervis on korras ja muid elu muresid talutavalt.“

Saue Linnavalikogu liikmed tulid mõttele korraldada ühes kvartalis sündinud üle 65-aas-

Videomängude päev noortekeskuses

Jan Pillav
Noortekeskuse noortejuht

Koolivaheajal oli noortel võimalik panna end proovile videomängude maailmas. 27. oktoobril leidis Saue Noortekeskuses aset videomängude päev. Sündmus toimus koostöös Level1.ee, Euronicsi ja Gamestarsiga. Idee sai alguse populaarsest üritustesarjast „Mängude öö“, mis leiab tavaliselt aset kinos Sõprus.

Noortekeskuses oli võimalik proovida erinevaid mänge ning toimusid ka „Fifa 13“ ja „Tekken Tag Tournament 2“ võistlused. Kokku oli võistlejaid mõlemas mängus ligi 30.

Mõlema võistluse võitjad said auhinnaks Sony PSP ning teise ja kolmanda koha saavutanud erinevaid videomänge. Esikolmikule jäid mälestuseks ka videomängude päeva karikad. Auhiinad oli välja pannud Euronics, Gamestar ja Saue Noortekeskus.

Esikolmiku „Fifa 13“ män-

„Tekken Tag Tournament 2“ mängu esikolmik - Raiko Puust, Martin Randalu ja Martin Malm.

gus moodustasid **Sulev Ladva, Vincent Lambin ja Sten Kivistik** ning „Tekken Tag Tournament 2“ mängus **Raiko Puust, Martin Randalu ja Martin Malm**.

Päeva jooksul selgitas **Kristen Viirsaar**, kes on õppinud 3D animatsiooni ja eriefekte Brad-

fordi Ülikoolis, huvilistele 3D modelleerimise põhiluseid.

Kuna üritusel osalejate huvi oli suur, mida näitas ka asjaolu, et osalejad ei tulnud ainult Sauele, vaid ka kauge- malt, on tulevikus kindlasti oodata jätkutegevust.

tate eakate sünnipäevapeo Saue Noortekeskuses.

Teeme algust ja näitame Saue noortele, et oleme elurõõmsad vanaemad, vanaisad. Kindlasti on võimalus peol endale leida hea uus sõber või juhtub ime – veel elukaaslane!

Juba uus noortekeskus on omaette vaatamisväärsus, et päise päeva ajal tulla jalutama. Ootan Teid pinevusega.

Nagu ikka, mõtleme kutse üle pikalt - kuid loodan, et võtate telefonitoru, registreerite end peole numbril 6595070 ja tulete kohale teisipäeval, 20. novembril kell 11 mõisa kõrval asuvasse noortekeskusesse. Kui teid on palju, saavad linnavalikogu liikmed aru, et oleme teiega ühtsel arusaamal.

Kohtumiseni peol! E-posti aadress matti.nappus@saue.ee

Euroopa Sotsiaalfond aitab sisustada Saue noorte vaba aega

Kristi Kruus
Noortekeskuse juhtaja

Kolmandat ja ühtlasi viimast aastat järjest vahendab Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus (Eesti ANK) Euroopa Sotsiaalfondi toetusi noortekeskustele, muutmaks mitmekesisemaks noortele pakutavaid teenuseid ja tegevusi.

Igal aastal on 50 noortekeskust saanud võimaluse korraldada noortele tasuta huviringi, toetada noorte algatatud projekte ning tutvustada erinevaid ameteid ja tööelu puudutavaid tegevusi. Lisaks saavad kuus noortekeskust igal aastal võimaluse korraldada tasuta laagri 15 noorele. Tegemist on programmi „Noorsootöö kvaliteedi arendamine” raames esitatud pakkumusega „Noorte konkurentsivõime suurendamiseks ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks ühiskonnale pakutava noorsootöö teenuse osutamise läbi noortekeskuste”.

Saue Noortekeskus on programmist osa saanud kõigil kolmel aastal. Esimese aasta tasuta ring oli kunstiring Arteesia, noortelalgatuste käigus soetati noortekeskusele erinevaid vahendeid (trummid, muusikariistad, batuudid, tri-

Tööelu tutvustas fotograaf Ardo Kaljuvee. Foto: Silver Arrak

kivahendid jm) ja noored õppisid tundma paljusid erinevaid ameteid (juuksur, kiirabimeedik, restauraator, tänavakunstnik jpm).

Teisel aastal saime võimaluse korraldada noortele sügisese loodus-loomelaagri, mis pani aluse uuele traditsioonile – sel aastal rahastas laagrit juba Saue linn ise.

Tänavu oleme taas osa saamas kompleksteenusest. Iganädalasel osalevad noored päästeringis, noortekeskusele on juba esitatud viis noortelalgatuse projektitaotlust ja tööelu tutvustavad tegevused on täies hoos. Juba on tutvutud projektijuhi, muusiku, fotograafi ja kosmeetiku erialaga,

tulemas on veel tantsukeskuse, Kadrioru lossi, nuku-filmi, draamateatri ja kaitseväge külastused ning tutvumine kunstniku, tantsija, õmbleja, koka, arsti, modelli ja paljude teiste ametitega. Erialad on välja pakkunud meie noored ise, lähtudes huvidest ja võimalikest tulevikuplaanidest.

Kas taoline programm ka tulevikus jätkub, seda ei tea täna keegi. Kas uue programiperioodi toetused jõuavad ka noortevaldkonda, saame ainult loota.

Positiivne on aga see, et Saue linn ja noortekeskus on juba saanud piisavalt innustust ja motivatsiooni taolisi tegevusi ka oma eelarvest finantseerida.

Halloweeni projektiöö Saue Noortekeskuses

Maria Liiv
Noortekeskuse noortejuh

Koolivaheajal leidis noortekeskuses aset üks omamoodi mitmekülgne sündmus, Halloweeni projektiöö, mis algas laupäevaõhtul kell 22 ja lõppes pühapäeva hommikul kell 10. Kokku osales üritusel üle 30 noore vanuses 10-18 eluaastat.

Õhtu algas Euroopa Sotsiaalfondi finantseeritud noortelalgatuslike projektide kirjutamise ja teostamisega. Kõigepealt rääkis projektijuhi ametist, ideede leidmisest, nende kirjutamisest ja teostamisest pikaajase projektikirjutamise kogemusega noortekeskuse juhataja **Kristi Kruus**. Seejärel oli noortel endil võimalus väikestes meeskondades asuda tööle Noortelalgatuste Fondi (NAF) projektiideede leiutamise ja paberile panemisega.

NAF-i projektide eesmärk on Saue noorte aktiivne osalemine enda kavandatud ning kogukonda arendavates ja

kaasavates projektides. Ideid sündis õhtul jooksul kokku viis ja nende elluviimine algab siis, kui ühest noortejuhist ja noortekeskust külastavatest noortest koosnev komisjon on parimate ideede rahastamise kohta otsuse langetanud.

Ideede hulgas olid võitlemine koolikiusamise vastu, noortekeskusele uue batuudi soetamine, skate-parki heliteh-

nika soetamine, tänavatantsu festivali-võistluse korraldamine ja suure sügisdisko läbiviimine noortekeskuses.

Pärast ajude ragistamist algas umbes südaöö paiku õudusfilmide maraton, mis kestis varajaste hommikutundideni. Vapramad pidasid vastu kella 10ni hommikul! Noorte sõnul võiks nii tegusaid ja lõbusaid üritusi korraldada veelgi!

Halloweeni projektiööil sündis noortekeskuses viis noortelalgatuslikku projektiideed. Foto: Liis Enson

Noortekeskus pöörab sügisese laagris suurt tähelepanu loodusele meie ümber. Foto: Silver Arrak

Sügisene loodusloomelaager Pivarootsis

Kristi Kruus
Noortekeskuse juhataja

Loodus-loomelaager koolivaheajal on muutumas noortekeskuse traditsiooniliseks sügisvaheaja ettevõtmiseks. Laager sai alguse tänu Euroopa Sotsiaalfondi programmi „Noorsootöö kvaliteedi arendamine” rahastusele 2011. aastal ja kui eelmisel aastal osales laagris 15 last, siis tänavu juba 20 ja järgmisel aastal on kavas pakkuda võimalust 25-le Saue lapsele.

Kui suvine kunstilaager on suunatud loomingulisele ja kunstilisele tegevusele, siis sügisese laagris pöörame suurt tähelepanu loodusele meie ümber. Pivarootsi on laagri korraldamiseks ideaalne koht, seda ümbritsevad mets ja meri.

Matkates olid meie teejuhid **Tiiu Annuk** ja **Virge Berggrünfeldt** RMK Varbla looduskeskusest, kes näitasid loodusfilme, juhendasid matku metsas ja mere ääres. Saime teada, mis on metsas söödav ja mis mürgine. Binokulaaridega vaatasime ka looduse sisse.

Korjasime kirjused lehti, oksakesi, käbisid ja

Laagrilise luuletus
Heidi-Hedvig Tedvig-Eisler

Kool sai nüüd läbi,
metsas kasvab käbi.
Pivarootsi tulime,
siin nüüd rõõmsalt oleme.

Vahetus sai juba läbi,
metsas kasvab ikka käbi.
Kuju lähme bussiga,
Laura mängib ussiga.

viimaseid sügisese õisi, mida kasutasime rinnamärkide ja külmpapimagnetite tegemisel. Looduslikku materjali kasutati ka T-särkidele tai-metruki tehes.

Korraldasime tortide valmistamise võistluse, mida juhendas noortekeskuse toiduklubi ringijuht **Karl Kuusiku**.

Igal õhtul toimus mälu-mäng, mille küsimused olid inspireeritud loodusest ja päeva jooksul õpitust ning ühel hilisõhtul said elu esimeses laagris olevad lapsed ka ametlikult mere ääres ristitud.

Laagri tegevust juhendasid **Kristi Kruus**, **Üllar Põld** ja **Monika Liiv**. Saue Noortekeskus kiidab kõiki laagrilisi ja ootab teid juba järgmisel aastal tagasi. Kohtumiseni looduses!

Saue Gümnaasiumi algklasside toimekas sügisveerand

Saue Gümnaasiumi algklasside õpetajad

Meid ehk Saue Gümnaasiumi algklasse on sel aastal õige palju: alustasime ju 1. septembril lausa viie esimese klassiga. Tegelikult on see tore, kui ainult rohkem ruumi jaguks.

Septembrikuus viisid traditsioonilised sügismatkad lapsed Viru rabasse, Eesti Vabaõhumuuseumi ja Nõvale matkama. Esimesed klassid tervitasid sügise algust sügispeoga ja turvalise liiklemise tagamiseks toimusid alles kooli tulnutele liiklusloengud.

Oktoobri alguses degusteerisid lapsed leivapäeval erinevaid

leibu ja vastasid leivateemalise viktoriini küsimustele. Kaks kolmandat klassi käis lausa Eesti Vabaõhumuuseumis vaatamas, milline üks leivategu välja näeb.

Veel tähistasime lemmikloomapäeva. Klassides olid üleval pildid oma lemmikutest ja koos õpetajaga arutasid lapsed loomakaitseteemadel. Mitmes klassis käis lemmikloomade eest hoolitsemisest rääkimas spetsialist loomakaitsetseletsist.

Neljandate klasside esindajad **Marie Helen Matsina**, **Ida Maria Min** ja **Henri Korts** osalesid Jüri Gümnaasiumis 4. klasside kirjanduspäeval, kus Marie Helen Matsina võistkond

◇ Lastekirjanik Aidi Vallikult autogrammide küsimiseks võtsid Saue gümnaasiumi kolmanda ja neljanda klassi õpilased end vabatahtlikult ritta.

saavutas kolmanda koha.

Ettelugemispäeva raames oli 3. ja 4. klassidel 17. oktoobril võimalus tutvuda kirjanik **Aidi Vallikuga**, kes on kirjutanud raamatuid noortele, täiskasvanutele ja lastele. Aidi Vallik rääkis stsenaaristitööst saatele „Saladused”, sellest, kust ta raamatute kirjutamiseks mõtteid ja inspiratsiooni saab ning jagas autogramme. Soovijatel oli võimalus osta soodsa hinnaga tema raamatuid.

Lisaks eelnevale olid rahvastepallivõistlused, klassihommikud ja -õhtud ning muusikalektuurium 2.-3. klassidele.

Kas meil selle kõige juures ka õppimiseks aega jäi? Ikka

Peamiselt laste- ja noorsookirjanikuna tuntud **Aidi Vallik**, kes raamatukogupäevade raames 17. oktoobril Saue Gümnaasiumi algklasside õpilastele esines, jagab muljeid külastusest enda blogis: „Saue gümnaasiumis on täitsa imelised kolmandad ja neljandad klassid. Kahel korral täitus aula umbes 70 lapsega, kellele esineda oli

erakordselt meeldiv. Targad, mõistlikud, viisakad, huvilised lapsed. Unustagi või rääkima ennast. Autogrammide küsimiseks võeti end vabatahtlikult järjekorda. Vahetunni ajal märkas, et keegi ei karju. Õpetajad ei karju ja õpilased ei karju. Silmad kõigil säravad. Nii rahulik ja rõõmus kool! Ja aula seinal rippus muljetavaldav koolikell.“

jäi ja 19. oktoobril läksime sügisvaheajale selle õppeaasta esimeste tunistustega.

Nüüd on käes jõuluveerand. Peagi hakkavad piiluma

päkapikud ning meil on laste ja lastevanemate abiga juba mitu plaani, kuidas jõulude ajal abivajajaid toetada. Aga sellest juba pärast jõule.

◇ Henri Korts, Marie Helen Matsina ja Ida Maria Min saavutasid neljandate klasside kirjanduspäeval Jüri Gümnaasiumis kolmanda koha.

Koolivaheaeg Saue Huvikeskuses

Saue Huvikeskuse 10. sünnipäeva puhul oli seekord kunstistuudio ringide õpilastööde näitus tavapärase detsembri alguse asemel avatud pisut varasemal ajal, 14. – 29. oktoobrini. Toredate käsitöödega oli esindatud meie uus, tütarlaste seas populaarne huviring „Pitsid-satsid”. Vaadata sai ka õpilaste maale ja joonistusi, skulptuuriringis voolitud loomafiguure ja meisterdamise ringides valminud esemeid.

23. oktoobril kogunes suur klassitais lapsi maske meisterdama. Töötuba juhendasid õpetajad Anneli Lupp ja Evelin Voksepp. Maskid tehti paksust mööbliriidest ning kaunistati värviliste tekstiilide ja klepsudega.

Siis kui maskid valmis said, algas väikeste nõidade pidu, kus mängiti mängu ja tantsiti limbot. Pidulõppes kõige õudsemate õuduslugude rääkimisega, mida nõiaelus ette tuleb.

Skulptuuriringis voolitud loomafiguurid olid loomutruud.
Foto: Sirje Piirsoo

Kui maskid valmis said, algas väikeste nõidade pidu. Foto: huvikeskus

Sügispeod lasteaias

Saue lasteaed Midrimaa

Saue lasteaed Midrimaa toimusid 30. ja 31. oktoobril sügispeod lastele. Rühmade õpetajad olid ette valmis-

tanud vahvad etendused. Lapsed kuulasid- vaatasid ja osalesid rõõmuga. Foto: Saue lasteaed Midrimaa

Saue Jalgpalliklubi lõpetas hooaja

Sirje Piirsoo

Saue Jalgpalliklubi (JK) hooaeg oli edukas. Klubi esindusmeeskond saavutas Eesti jalgpalli III liiga põhjapiirkonnas teise koha. Rannajalgpalli võistkond oli esiliiga liidrite seas ja püüdleb tuleval aastal kohta meistriliigas.

Rahvaliigas lõi klubi kaasa tänavu esimest hooaega ja tuli üheksases alagrupis neljandaks. Meeskonnal on nüüdseks kogemus olemas ja jätkatakse tulevalgi aastal, seda enam, et rahvaliiga annab võimaluse osaleda just neil, kes enam pidevalt tugevat trenni ei tee.

Teine koht III liigas

Saue JK esindusmeeskond saavutas aastal 2012 kolmanda liiga põhjapiirkonnas auhinna teise koha. Meeskond võitis 22 mängust 16, kaotas neli ja viiki jäi kaks mängu. Väravate vahe oli 76:28.

Sel hooajal kogutud 50 punkti on meeskonna rekordsaak läbi ajaloo Väravalööjate edetabeli esikümnes oli kolm Saue JK mängijat. Teine koht kuulus **Janar Pajole** 19 väravaga ja kolmas koht **Carl Sõlele** 17 väravaga. Kolmas mees, kes esikümnesse mahtus, oli **Kristjan Suurjärv**, kes liitus meeskonnaga alles poole hooaja pealt.

Tubliit mängiti karikavõistlusi Saue JK esines tubliit ka karikavõistlustel. Väikestel karikavõistlustel mängis tänavu 72 teise, kolmanda ja neljanda liiga meeskonda. Veerandfinaalis jäi Saue JK esindusvõistkond alla hilisemale finalistile Araratile 0:1.

Eesti karikavõistlustel, kus loovad kaasa kõikide liigade meeskonnad, sh ka esi- ja meistriliiga, tuli Saue JK-l enam kui 100 võistkonna seas 1/32 finaalis tunnistada meistriliiga klubi Narva Trans paremust. Mäng lõppes seisuga 0:6.

Rannajalgpallurid püüvad meistriliigasse

Rannajalgpalli esiliigas, kuhu kuulub ka Saue JK meeskond, on 16 võistkonda. Tänavune hooaeg oli Saue meestel rannajalgpallis seitsmes. Klubi juhatuse esimees **Valdis Toomast** ütleb, et meeskonna treenimis- ja harjutusvõimalused mängude vahepeal paranesid tuntavalt, kui Saue jaanituuleplatsil valmis kolm suve tagasi rannajalgpalliväljak. See kõik väljendub tulemustes: meeskond püsis kogu hooaja vältel esiliiga liidrite seas ja mängib tuleva aasta kevadel

meistriliiga üleminekumängu. Vastane on Pärnu Vaprus.

Edukas jalgpallihooaeg on selleks aastaks läbi

Aastal 2013 plaanib Saue JK esindusmeeskond alustada mängu Eesti jalgpalli II liigas, mis toob kaasa hooaja pikenemise, rohkem mängu, kulude kasvu ning sellegi, et hooaja alguses tuleb tõsist vaeva näha, et võistluskalender klappima saada, kuna klubi kolmes meeskonnas mängivad mehed kattuvad osaliselt. Aga samas – kui meestel on tahe ja huvi, siis tuleb kõigega toime.

Valdis Toomast ütleb, et iga poiss peaks oskama jalgpalli mängida ja et tuleb taas töö noortega käima saada, et järelkasvu oleks. Õnneks jagub entusiaste, hoolimata sellest, et sisehooajal treeningtingimused halvenevad, seda kõigil Saue spordiharrastajatel, kuna olemasolev spordisaal on kitsaks jäänud ja uut sisespordihalli vajab koolgi – nii on ka gümnaasiumi direktor Jaan Palumets öelnud.

Saue JK tänab Saue linna ja rannajalgpalli meeskonna hooaja sponsorit, AS-i Toode ning loodab, et koostöö jätkub ja sujub edaspidigi.

Saue linna mälumängu suursarja võitis Tammetark

Tenno Sivadi

Oktoobri lõpus peeti Saue linna mälumängu suursarja viimane voor. Kilvahuvilisi kogunes koguni seitsme võistkonna jagu, osales ka mitu noorteesindust.

Viimase ja väga pingelise mängu ning Saue Mälumänguklubi korraldatud turniiri võitis võistkond Tammetark - **Rafael Amos** ja **Villu Liiv** - kogudes 56 punkti ja kahe parema mängu kokkuvõtteks 125 punkti.

Väga tubliit esines viimases mängus Tammetõru esindus - **Paavo Paas** ja **Urmas Oljum**. Võistkond kogus 50 punkti ja tõusis kokkuvõttes 98 punktiga kolmandale kohale.

Võistkond Ettur - **Virve Laan**, **Tiiu Kuuskme**, **Priit Tähtsalu** ja **Urmas Väärtnõu** - sai 43 punkti, kuid tänu headele tulemustele eelmistes voorudes säilitasid nad kokkuvõtteks 100 punktiga teise koha.

Järgnesid võistkonnad Sammas (38 punkti; kokku 89 punkti); SG4 (24; kokku 77); Silver (31; kokku 76) ja SNK (38; kokku 58).

Seega - aastalõpu mälumängu superfinaali pääseb kolm edukamat kilvaesindust

– Tammetark, Ettur ja Tammetõru. Ja nüüd alustavad Saue linna kolm esindusvõistkonda osalemist ka Eesti Maakilva mälumängu võistlustel, mille esimene voor toimus 2. novembril Keilas.

Mõned küsimused viimastest voorust

Kuidas nimetatakse Lõuna- ja Kagu-Aasia alkohoolset jooki, mille lähteaine on suhkrumelass, suhkrupalmimahl ja riis? Iroonilise juhuse tõttu on selle joogi eestikeelne nimetus sama, mis ühe eesti tuntud kunstniku perekonnanimi, kes on kirjutanud ka alkohoolikute eneseabiraamatu. Vastus: arrak.

Mida nimetavad taanlased geograafilistel kaartidel „kassiauguks“? Vastus: Kattagati väina (otsene tõlge vanemast taani keelest).

Kuidas kõlab eesti keeles fraas, mis abhaasidel on „sara bara bzija bzoi“, suahiili keeles „ninakupenda“, mokša keeles aga „kelõte“? Esperanto tehiskeeles kõlab see fraas „mi amas vin“. Vastus: ma armastan sind.

Pronks Kimura

Shukokai karatejuunioride meistrivõistlustelt

Renee Toome treener

Saue Gümnaasiumi õpilane Reno Donald (fotol keskel)

saavutas Kimura Shukokai karate juunioride meistrivõistlustel 12-aastaste poiste kumite klassis kolmanda koha. Võistlused toi-

musid 28. oktoobril Soomes. Reno alustas karatetreeningutega 7-aastaselt, tänaseks on ta harjutanud juba viis aastat.

Saue poisid töid Eestile rahvuste supermotolt 11. koha

Marco Pals

Eesti meeskond, kuhu kuulusid sauelased Prants Pals ja Patrick Pals ning Edik Kuusk Sakust, saavutas Portugalis Portimaos rahvuste supermotolt 11. koha.

„Kümnes koht libises nipa-napa käest,“ kommenteeris üks meeskonna juhte, **Margus Ostnik** kohapealt. Kõik kolm eestlast sõitsid kõigis sõitudes 20. koha piirimail ja kuni viimase ringini oldigi üldarvestuses kümnenad, nagu ka Patricku ja Prantsu isa, artikli autor **Marco Pals** enne võistlust ennustas.

Prants Pals oli esimeses sõidus 21. ja Edik Kuusk 20. Kolmandas sõidus sõitis noor ing-

Prants ja Patrick Pals ning Edik Kuusk saavutasid Portugalis Portimaos rahvuste supermotolt 11. koha.

lane Ben Robb Prantsule sisse, niitid ta pikali ja meie poiss ei saanud tõustes kahjuks kohe tsiklit käima. See tõi kaasa meeskonna kehvimat tulemust, 27. koha, mis arvestusest küll maha läks, kuid üldarvestuses

läks 10. koht seetõttu Luksemburgile. Teine sõitja, Patrick Pals tõi sõitudest koju 22. ja 24. koha punktid ning kokku piisas saavutusest rahvuste supermoto 11. tulemuseks.

Põhikonkurendi, Läti mees-

konna suutsid eestlased selja taha, 13. kohale jätta. Naaberriiki Soomet nad siiski kinni püüda ei suutnud.

Poisid ise ja meeskond üldiselt jäi esitusega ligi 30-kraadises kuumuses ja päikesepaistes toimunud võistlusel rahule. Kripeldama jäi vast see, et Portimao F1 ringraja kõrval asuval kartodroomil toimunud võistluse jooksul ei suudetud tsiklitele sealsele rajale sobivat seadistust leida. „Asfalt oli siin selline, millisega meie sõitjatel kogemused puuduvad,“ rääkis Ostnik.

Suurepärane uudis motosportisõpradele tuleb Portugalist veel: Rahvusvahelisele Mootorrattaföderatsioonile esitati

taotlus 2013. aastal supermoto MM-etapi korraldamiseks Riias rajal 333, etapi peakorraldajad on eestlased. Kui MM-etapp õnnestub eeskujulikult läbi viia, võõrustame 2014. aastal rahvuste supermotot juba Eestis.

Eesti meeskonna osalemist rahvuste supermotol toetasid: kuldsponsoritena NOOT Reklame AS (Norra), Silberauto AS, DFDS Seaways (Taani) SivitransOÜ ja Saue Linnavaliitsus; aitasid veel SE Mäkinen Logistics Oy (Soome), Sami AS, Citroen AS, Rimor OÜ, Saare Fishexport OÜ, Recticel AS, Flameko OÜ, Speedline, I.T. Moto, LucasOiltrans, Mapri Ehitus, Nordecon ja Motul.

Saue Päevakeskuse tegemised novembris

Üritused

- ◇ 12. november kell 12.30 koguneb Saue Päevakeskuse aktiiv.
- ◇ 13. november kell 15 koguneb saksa keele klubi. Oodatud on kõik huvilised!
- ◇ 15. november kell 10 Hiina tervisevõimlemine qigong Mart Parmase juhendamisel Saue Noortekeskuses. Oodatud on kõik, sõltumata vanusest!
- ◇ 17. novembril (laupäeval) keedame projekti „Kõök ühendab rahvast“ raames koos ukrainlaste ja valgevenelastega suppi. Registreerimine on lõppenud. Koguneme Saue päevakeskuse juures kell 10.
- ◇ 20. novembril kell 11-13 eakate sünnipäevapidu Saue Noortekeskuses. Oodatud on kõik vanuses

- 65 ja enam, kellel on või tuleb sünnipäev vahemikus 1. oktoober kuni 31. detsember 2012. Vajalik on registreerimine kuni 16. novembrini telefonil 6595 070. Kavastervituskõned, kontsert ja kohvilaud.
- ◇ 21. november kell 11 tähistame hingedeaga. Esineb Saue Päevakeskuse erivajadustega noorte ansambel ja Tallinna Piiskopliku Toomkiriku õpetaja Urmas Viilma räägib pühade kristlikust taustast.
- ◇ 26. november kell 14 esineb Saue Päevakeskuse erivajadustega noorte ansambel Marve Rekandi juhendamisel Kesklinna Sotsiaalkeskuses.
- ◇ 16. detsembril sõidame Rae-reisidega Laitse Graniitvil-

lasse **kontserti „Jõulud südames“** kuulama. Esinevad Birgit Õigemeel ja Mihkel Matisen. Kell 14 väljasõit Saue Kaubakeskuse eest. Kell 15 jõuame Graniitvillasse. Kell 16 algab kontsert. Kell 18.30 jõuame tagasi Sauele. Osalustasu 21.50 eurot. Registreerimine ja maksmine kuni 15. novembrini.

Silmade kontroll

- ◇ 30. novembril pakub OÜ Silmarõõm võimalust silmade kontrolliks. Vajalik eelnev registreerimine päevakeskuses või telefonil 6595 070.

MTÜ-de koosolekud

- ◇ 30. november kell 16 seltsing Tammetõru kogunemine.

Kuulutused

Teenused

Aitame koostada teie majale ehitusloa ja kasutusloa saamiseks vajalikku dokumentatsiooni. info@arhipilk.com, telefon 56600290.

Korstnapühkija-pottsepp. Küttekahade remont. info@potipoiss.ee; 58072581.

Kinnisvara

Soovin üürida garaaži Saue. Telefon 5515817.

Müüa garaažiboks Saue Koondise tänaval (elekter 3x120v, kanal, metallriiulid). Hind 3500 eurot. Telefon 5145575.

Müüa Kuuseheki tänaval kanaliga garaaž. Hind 3000 eurot. Telefon 56698863.

Müük

Müüa turbabriketti, ümmargust ja kandilist puitbriketti ning sõelutud kivisütt. Transport Sauele tasuta. Telefon 53593615.

Müüa küttepuid: kask - 40€/rm; segapuu - 34€/rm. Transport alates 10 ruumist tasuta. Telefon 5062645.

Ostan

Ostan vana mootorratta, jalgratta või selle jäänused. Huvitavad ka üksikud varuosad. Telefon 5227999.

Otsin tööd

Pottsepp otsib tööd. Pottsepätöid, klassikalised kaminad ja looduskivi paigaldus. Töödest pildid. Materjal, transport meie poolt. Tel. 58033448

26-aastane Tallinna (Laagri) noormees otsib tööd Saue lattu või tootmisesse. Telefon 56758080, e-posti aadress silver004@hotmail.ee.

Pakun tööd

Pakume tööd tallitöötajale. Nõutav kogemus hobuste hooldamise alal. Vajadusel elamispind. Asume Rahula külas. Info telefonil 5228872, Andrus.

Hea kultuuri- ja spordisõber!

Saue Linnarahaldus annab erinevateks kultuuri- ja spordiüritusteks, individuaalseks treenimiseks, sünnipäevade pidamiseks ruume rendile

- kontsertsaal kuni 250 inimesele
- võimla (korvpall, jalgpall, tennis)
- ujula, lastebassein
- erinevad ringitoad
- käsitöö- ja kunstiklassid
- staadion
- kunstmuruga jalgpalliväljak
- jõusaal

Helista ja küsi lisa telefonil 6 596 519 või elektronposti teel linnavarahaldus@saue.ee

Meil on Harjumaa soodsaimad hinnad!

Saue Linnarahaldus
Nurmesalu tn 9, Saue 76506

Portselanimaali töötuba

12. novembril 2012 kell 18 Saue koolimajas PORTSELAN-MAALI TÖÖTUBA. Maalida saab kruusi. Maalimistarbed ja kruusid kohapeal olemas. Osalustasu 4 eurot. Vajalik eelregistreerimine e-posti aadressil huvikeskus@saue.ee.

Vanamõisa Seltsimaja üritused novembris 2012

16. NOVEMBER

ÖÖKLUBI - ROOSA DJ VEIGO KAARET, ÜLLATUSESINEJA

Parimale kostüümile auhind! Pilet 10 eurot (sisaldab külmlauda)

17. NOVEMBER

KADRI-MARDI KOSTÜÜMIDISKO DJ OTT-SANDER PALM

Parimale kostüümile auhind! Pilet 2 eurot (üllatus)

24. NOVEMBER JÕULUPÄRGADE VALMISTAMISE TÖÖTUBA

Hind 15 eurot, materjalid hinna sees!

TULE ISE JA VÕTA KA SÕBRAD KAASA!

OLETE OODATUD!

Lisainfo www.vanamõisa.ee, telefon 5140761

8. detsembril kell 9.00–15.00
Saue Gümnaasiumis ja kooliesisel platsil

Jõululaat

Müügil käsitöökaubad, eestimaine omatoodang, talukaup ja tööstuskaup

Saue Naisseltsi ja LC Saue heategevusloterii Päkapiku töötuba kell 12.00–13.00

Info ja registreerimine:
Sirje Luberg +372 52 34 339
Silvi Pärn +372 58 050 167

SAUE PEREKOOL SAUE PEREKOOL

KORRALDAB KOOSTÖÖS SÜNNI JA IMETAMISE EESTI TUGIÜHINGUGA

SAUE NOORTEKESKUSES LOENGUD

13. novembril algusega kell 10.30

LISATOIT RINNALAPSELE.

Millal, kuidas ja mida pakkuda?

27. novembril algusega kell 10.30

IMIKU KÕHUMURED JA ALLERGIAD.

Immuunsüsteemi areng. Soole mikrofloora, pärmseen.

See on üks olulisemaid teemasid iseenda ning lapse terviseurede mõistmiseks ja lahendamiseks.

Räägib Jana Kima, imetamise nõustaja, terapeut

Oodatud on nii lapseootel emad, imikute ja väikelaste emad ja isad, vanaemad ja vanaisad – kõik, keda päevateema köidab.

Olete oodatud kuulama, kaasa mõtlema.

Kui tuled koos terve titaga, võta kaasa aluslina või tekike.

Üritus on osalejatele tasuta.

Lähem info tel 6 790 196,

Anneli Ritsing, lastekaitse ja noorsootöö spetsialist

SAUE LOOMAKLIINIK

Sooja 1, Saue, telefon 600 3382, www.sauekliinik.ee

Avatud E-R 15-19, L-P suletud

Lemmikloomade vaksineerimine, ravi, kiibistamine.

Hill's, Royal Canine ja Josera lemmikloomatoit.

Koduvisiidid.

Vältimaks asjatut ootamist, palume aeg ette registreerida!

Sakurastudio pakub massaaže

- klassikaline rootsi massaaž

- laavakivimassaaž

- spordimassaaž

- tselluliidivastane massaaž jne.

Soodustusi püsiklientidele ja kingitusi uuele! Kinkekaardid.

Lisainfo: www.sakurastudio.ee

või telefon 545 44 559.

Asukoht: Petz ja Katz ilusalong Sooja 1, Saue

Saetud ja lõhutud küttepuid

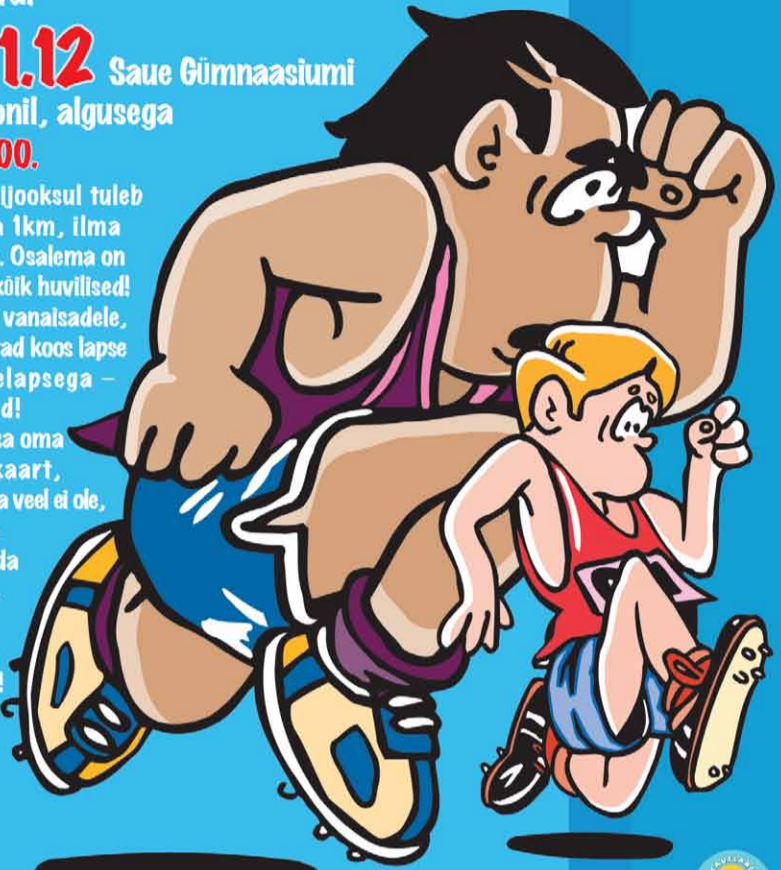
30, 40, 50, 60 cm (kuiv, määrg). Aastaringne tootmine ja lai puu sortiment. Kütteklotid ja 30 cm kask 40 l võrkkottides, saepuru 200 l kottides, tootmisjäätgid. Tasuta transport väiksema kalluriga! Saue, Sooja 3a, tel 53600375, halupuu24@hotmail.ee

STAADIONIJOOKS

Sarja „Saue lane liikuma“ III etapp – isadepäeva-eri toimub laupäeval

10.11.12 Saue Gümnaasiumi staadionil, algusega kell 12.00.

Staadionijooksul tuleb läbida ca 1km, ilma ajavõtuta. Osalema on oodatud kõik huvilised! Isadele ja vanasadele, kes osalevad koos lapse või lapselapsaga – eriauhind!
Võta kaasa oma osavõtukaart, kui sul seda veel ei ole, saad selle vormistada kohapeal. Sarjast osavõtt on tasuta!

Tule kindlasti, tule koos perega!

Info ürituse kohta:
Saue Huvikeskuse sporditegevuse juht
Terje Toomingas
+372 5343 5855
terje@saue.ee

Üritust korraldab Saue Huvikeskus

Eakate sünnipäevapidu

teisipäeval, 20. novembril

kell 11-12.30

Saue Noortekeskuses.

Oodatud on kõik vanuses 65 ja enam, kellel oli / on sünnipäev 1.oktoobrist kuni 31.detsembrini 2012.

Kavas: ♦ tervituskõned ♦ kontsert

♦ kohvilaud

Vajalik registreerimine telefonil 6595070 kuni 16. novembrini.

Saue Linnavalitsus ja Saue Päevakeskus

AS PROTTEN F.S.C.

ESINDUSKAUPLUSES
NAISTERÕIVAD, MEESTERÕIVAD
NELJAPÄEVAST LAUPÄEVANI

8.-10. NOVEMBER

KOGU KAUP -20%

OLETE OODATUD!

PALDISKI MNT. 19, KEILA,

TEL. 6747575

E-R 9.00-19.00; L 10.00-16.00

P-SULETUD; www.protten.ee

Talvine laste- ja noorteasjade

TÄIKA

Saue Noortekeskuses
10.11.2012 kell 10:00

TULE OSTA MÜÜ VAHETA

Müüjate eelregistreerimine noortekeskus@saue.ee ja 53911011

HELI- JA FILMIMATERJALIDE ARHIVEERIMINE

Teostame Saue vanade helikandjate (makilindid, kasetid, vinüülplaadid) ja videomaterjali (8mm perforeeritud filmid, kõikvõimalikud videolindid) arhiveerimist **CD/DVD plaatidele.**

Vastavalt tellija soovile ka kujundus, helindamine ja tiražeerimine.

Lisainfo: e-mail: leiso@hot.ee GSM: 5474 5257

Saue Kontserdisügis 2012

kammerkontsert

teisipäeval
13.novembril
kell 18.30

esinevad
theodor
peeter sink
(tšello)

holger
mar jamaa
(klaver)

KAVAS:

D.Šostakovitš - Sonaat tšellole ja klaverile d-moll, Op.40

F.Poulenc - Sonaat tšellole ja klaverile Op.143

pilet 5/2 eur

Toetajad: Eesti Kultuurkapital, Saue linn, Saue Muusikakool

ERINEVATE KINDLUSTUSSELTSIDE PARIMAD PAKKUMISED

iizi

SOODNE KINDLUSTUS

SAUEL: Uusaru 7

Tel: (372) 520 9851

T-R 8.30-17.15, L 9.00-14.45

Tutvu tingimustega: www.iizi.net